

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Ἐγκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν δια τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δεχ. 15000, ἐξαμηνίᾳ δεχ. 8000.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγγλίας, Αἰγύπτου Λίρας 1:10
Ἀμερικῆς καὶ ἄλλων κρατῶν, Δολλάρια 8.
Ἐξαμηνίᾳ ἀναλόγως.

ΕΠΙΣΤΟΛΑὶ ΚΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
Ἀποσώπων: Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», διδὸς Γ' Σεπτεμβρίου, ἀριθ. 28 — Ἀθήνας. Τηλεφ. 55 536

ΙΔ-ΥΤΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ
ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ
ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
Ἀρχίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ὀρχίζονται τὴν 1ην οἰουδῆ-ποτε μηνός.

Παλαιοὶ Τόμοι, ἀρτιοὶ, τιμῶνται δε. 15000 ἄδρος καὶ 18000 χρ. σόδ.—Ο ΑΓΩΡΑΣΤΗΣ κατὰ φύλλον ἀποκτὰ προνόμια συνδρομητοῦ λαμβάνων ψευδώνυμον δι' ἐν ἔτος ἐπὶ πληρωμῇ δε. 1000

Περίοδος Γ'. — Τόμος 2ος

Ἀθῆναι 29 Ἰουνίου

Ἔτος 68ον — Ἀριθ. 23 - 24

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ ANDRÉ LAURIE

ΠΡΟΑΣ Ο ΝΙΚΙΟΥ

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ: ΓΙΑΝΝΗ Β. ΙΩΑΝΝΙΔΗ

(Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο)

Ἐγὼ ποτέ μου δὲν τὴν εἶχα δεῖ·
μπορεῖτε λοιπὸν νὰ φαντασθεῖτε τί
πῶθ' εἶχα νὰ δῶ ἀπὸ κοντὰ τὴν πε-
ρίφημη πομπή. Ἡ γιορτὴ τῶν ἀνθε-
στηρίων, ὅση ὁμορφιὰ κι' αὐτὴ εἶχε
γιὰ μένα, δὲν ἦταν τίποτα μπροστά
στὰ Παναθηναῖα, ποὺ τὴν ἀθάνατη
εἰκόνα τοὺς τῇ χάραξε ὁ Φαειδίας
στὶς μετόπες τοῦ Παρθενῶνα. Οἱ
ἐφηβοὶ Ἀθηναῖοι πέρνανε ἐνεργὸς
μέρος σ' αὐτὲς τὶς δημόσιες γιορτές.
Ἀπὸ ἕνα μῆνα περίπου ὁ Λύσης
μὰς γύμναζε στὸ χορικὸ τραγούδι
ποὺ θὰ ψάλλαμε μὲ συνοδεία
κιθάρας καὶ αὐλοῦ, στὴν ἱερὴ
ἀγρόφυλλ. Ἀπὸ κάθε σχολεῖο ὁ
διδάσκαλος διάλεγε τὸν κάθε μα-
θητὴ ποὺ εἶχε σταθερὴ φωνὴ καὶ
μουσικὴ αὐτῇ. Καθένας χωριστὰ
μάθαινε τὸ μέρος τοῦ τραγου-
διοῦ του κι' ἐπειτα τὸ ξανάλεγε
στὸ κωμικοσυμφωνικὸ χορὸ. Ὁ-
ταν ὁ Λύσης μοῦ εἶπε νὰ πάρω
μέρος κι' ἐγὼ, ἐκφρονίστηκα ποὺ
εἶδα ἐξακσίους ἐφήβους γιὰ
μιά χορωδία. Ποτὲ ἄλλοτε,
παιδιά μου, δὲν ἀκουστὰ ὠραιο-
τέρα κι' ἐπιδλητικότερη ἁρμο-
νία. Κι' αὐτοὶ οἱ θεοὶ δὲν θὰ
εἶχαν τέτοιες φωνὲς στὸν Ὀ-
λύμπο.

Οἱ γιορτὲς αὐτὲς γίνονται
πρὸς τιμὴν τῆς Παλλάδας Ἀ-
θηνᾶς ἀπὸ τὰ πανάρχαια χρό-
νια· δύσκολο νὰ πεῖ κανεὶς ἀπὸ
πότε ἀρχίσανε καὶ ἀπὸ ποῦ ἤρ-
θανε. Ἀλλ' ὁ ἥρωας Θησεύς κα-
τέφερε νὰ τῆς δώσει γοητεία,
ἀκμὴ καὶ ἐπιδλητικότητα, ἢ
ἐποῖα θαμπώνει τοὺς λαοὺς, σὲ
μνήμη τῆς πολιτείας τῶν Ἀ-

θηνῶν καὶ τῶν τριγυρινῶν χωριῶν
τῆς Ἀττικῆς.

Ὅχτ' ἡμέρες κατέδιναν συνέχεια
οἱ κάτοικοι τῶν περιχώρων φέρνανε
γελάδες γιὰ τὰ ἱερεῖα, ποὺ θὰ θυ-
σιάζονταν στὴ θεά. Οἱ ἄνθρωποι αὐ-
τοὶ κατασκηνώνανε ἐξω ἀπὸ τὴν πό-
λιν ἦταν ὥρα τοῦ θέαμα νὰ τοὺς
βλέπεις μὲ τὰ παρδαλά τους φορέ-
ματα, ν' ἀκοῦς τὶς φωνὲς τῶν ἀν-
δρῶν, τῶν γυναικῶν, τῶν παιδῶν·
τὶς κραγιῆς τῶν πουλιῶν, τὰ βελά-
σματα τῶν κατσικιῶν καὶ τῶν προ-
βάτων, τοὺς χρεμετισμοὺς τῶν ἀλό-

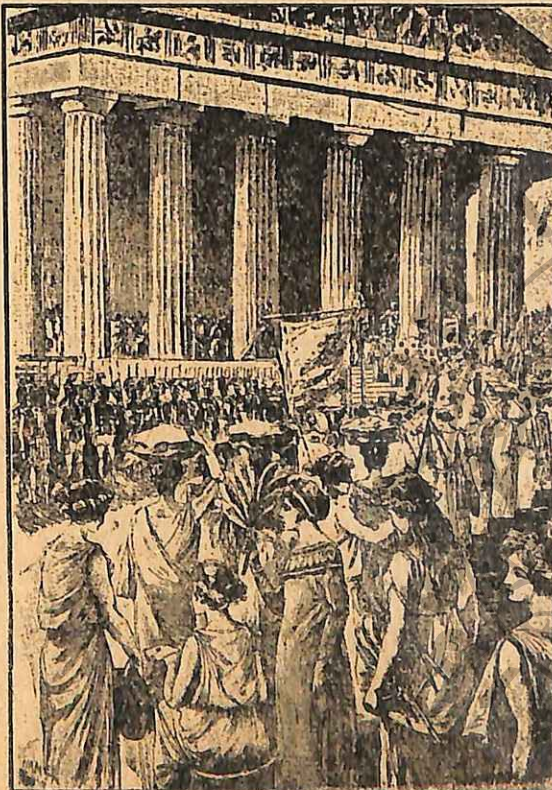
γων, τοὺς μνηκυσμοὺς τῶν βοδιῶν.

Ἐγὼ μὲ τὸ Θεαγένη, μόλις βρή-
καμε λίγη ἐλευθερία, τρέχαμε νὰ
βροῦμε τοὺς ἀγρότες· εἰμασταν ὅμως
πολὺ ἀπασχολημένοι, ὁ φίλος μου
στὴν ἀσκήσιν τοῦ ἀκοντίου, ἐγὼ στὴ
μελέτῃ τῆς μουσικῆς.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη εἶχα πολὺ ὀ-
ραία φωνή· ἐμοιάζε τοῦ κορυδαλλοῦ·
τὰ μαθήματα τοῦ Λύση τὴν εἶχαν
θαυμαστὰ ἀναπτύξει μέσα στοὺς εἰ-
κοσι μαθητὲς ποὺ θὰ ἔστελνε στὸ
χορὸ· σὲ μένα καὶ στὸν Εὐφορίωνα
στήριζε τὶς μεγαλύτερες ἐλπίδες.
Ἀλλὰ τί αὐστηρότητα, θεοὶ μου! Τί
συστάσεις, τί ἀνησυχίες! Μὲ πόση
ἐνοχλητικὴ λεπτολογία μὰς ἀνάγ-
καζε νὰ σπουδάζουμε καὶ τὸν παρα-
μικρότερο φθίγγο, τὴν κάθε συλλα-
βὴ τοῦ παιάνου, ποὺ θὰ ψάλλαμε
πρὸς τιμὴν τῆς κόρης τοῦ Δία!
Πρόθυμα θὰ παραιτούμουν ἀπ'
ὅλη αὐτὴ τὴν ὑπέθεση καὶ ζή-
λευα τὸ Θεαγένη, τὸν ὅποιον ὁ
Λύσης εἶχε ἐξαιρέσει ἀπὸ τὴν
ὁμάδα τῶν τραγουδιῶν, γιὰ τὴν
φωνὴν τοῦ φάλτσαρε.

Ἐπὶ τέλους ξημέρωσε ἡ με-
γάλη μέρα.

Ἡ γιορτὴ ἀρχισε ἀπὸ τὸ
πρῶτ' ἐπὶ πικροὺς ἀγῶνες κοντὰ
στὶς ὄχθες τοῦ Ἰλισσοῦ. Οἱ ἀρ-
χόντες τῶν Ἀθηνῶν φέρνανε τ'
ἀλογὰ τοὺς στοὺς ἀγῶνες, ποὺ
τὰ καθιλοῦσαν εἰς οἶκόν τους, εἰ
περισσότερο ἐφηβοὶ. Ὁ Λεω-
κράτης εἶχε προσφέρει ἑξὶ θαυ-
μάσιους κέλητες, ποὺ ἀπ' τὰ
ρουθούνια τοὺς βγαίνανε φλό-
γες, ὅμοια μὲ κεῖνα τὰ θεῖκα
ἀλογα, τ' ἀξία νὰ τρέχουνε στὶς
κορφές τοῦ Ὀλύμπου, ἢ νὰ σέρ-
νουνε τ' ἄρμα τῆς Νύχτας· τ' ἀ-
λογα ποὺ κοσμοῦνε τὸ αἴτωμα
τοῦ ναοῦ τῆς Ἀθηνᾶς. Γιατί,
παιδιά μου, τ' ἀλογα αὐτὰ τοῦ
Φειδία, ἔτσι ὅπως εἶναι χαρα-
γμένα ἐκεῖ πάνω, θὰ διατηρη-

Μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῆς ἀποδείξεως ἦσαν οἱ λαμπρότεροι.

θαδν για πάντα στους αιώνες. "Οπως θυμάμαι, στη διάρκεια της γιορτής, ιδιαίτερη εντύπωση μου έκανε το ότι τα άλογα αυτά με τους καβαλλάρηδες, νόμιζα πως κάπου τους είχα δει, κάπου τους είχα γνωρίσει.

— Πού τους είδα; ρώτησα τόν Θεαγένη κι' έτριβα τὰ μάτια μου. Κι' όμως πρώτη φορά βρίσκονται σε τούτη τη γιορτή...

— Στόν Παρθενώνα, μου απάντησε άτάραχα. Κύτταξε τ' άλογο εκείνο που μόλις και κατορθώνει ο ίππέας να το συγκρατήσει... Βλέπεις την όρθη χαίτη του, τὰ πλατεία του ρουθούνια, τὰ πόδια που τα χτυπάει με τόση άνυπομονησία και τόν καβαλλάρη που φρεϊ τή λευκή χλαμίδα με τή χρυσή πόρπη; κύτταξε πώς κυματίζει στόν άνεμο! κύτταξε τὸ θαυμάσιο έφηβικό σῶμα που παρυσιάζεται από κάτω απ' τὸ μετάξινο φόρεμα. Δέν είναι ο ίδιος αυτός που έγλυψε ο Φειδίας;

Ο φίλος μου είχε δίκιο. Τήν ήρωική σκηνή που είχα τίσεις φορές θυμάσαι πάνω στο μάρμαρο, τήν έβλεπα ζωντανή να περνάει μπροστά μου.

Ας ξαναγυρίσουμε όμως στους άγῶνες.

Πώς λυπότανε ο Εὐφορίων που δέν ήταν άκόμα δεκαοκτώ χρονῶ! Πότε λοιπόν θά έρθει ή στιγμή να έχει τήν ευχαρίστηση ν' άνεβαίνει στα θυμάσια άλογα του πατέρα του στόν ιερό τουτο άγῶνα; Με άπληστο ένδιαφέρον παρακολουθούμε τις περιπέτειες του άγῶνα. Οί έλπίδες μας δέν πήγαν χαμένες. Από τὰ έξη άλογα του Λεωκράτη τὰ πέντε νικήσανε. Η χαρά μου δέν περιγράφεται. Ο πατέρας συγκινημένος απ' τὸν ένθουσιασμό μου, μου φάνερωσε τότε ένα μυστικό. Έτρεφε για μένα ένα μικρό θεσσαλικό άλογάκι. Αν εξακολουθούσα να προσδεύω στο σχολείο, θά μου τὸ χάριζε όταν θά γύριζα στο σπίτι... Καταλαβαίνετε τί ένιωσα! Λίγο έλειψε να τρελλαθῶ. Ο Θεαγένης και ο Εὐφορίων συμμεριστήκανε τήν άγχαλλιάσή μου.

Υστερα απ' τούς ίππικούς, γινήκανε άγῶνες πάλης και δρόμου μεταξὺ τῶν παιδιῶν και τῶν έφηβῶν αὐτῶν. Πολλοί άγωνιστήκανε για τὸ πένταθλο, που περιλαμβάνει ὅλα τὰ άγωνίσματα, πάλη, δρόμο, άλμα, δίσκο και ακόντιο. Άλλ' αυτοί ήταν οί έφηβοι. Τ' άλλα παιδιά δέν παίρνανε μέρος παρὰ σὲ χωριστές άκτῆσεις. Οί μαθητές του Έρμογένη διακριθήκανε. Ο Θεαγένης νίκησε στόν άκοντισμό, ο Εὐφορίων στη δισκοβολία, έγώ στο δρόμο. ένῶ ο Δουκί-

δας στεφανώθηκε στήν όρθια πάλη. Χάρη στις νίκες μας, ο Έρμογένης και ο Δύστης μᾶς έδειχναν ὅλη τους τὴν συμπάθεια τουλάχιστον δεκαπέντε μέρες και ύστερα απο τή γιορτή...

Άλλ' ας αφήσουμε τώρα τὸ στάδιο κι' ας έρθουμε στο Ὡδεο και τούς μουσικούς άγῶνες. Κι' αὐτὸ κεί κουβαλήσαμε ένα σωρό νίκες, ή για να πῶ τήν αλήθεια, πήραμε το στεφάνι τῆς έλθας, που στελιζε τὸ μέτωπο τῶν νικητῶν στο διάστημα τῆς πανηγυρικής πομπῆς. Ο Εὐφορίων νίκησε, με πρώτο βραβείο. Έγώ δὲ πήρα έπαινο και αξιῶθηκα τῆς τιμῆς να περπατῶ πλαϊνὰ σὲ κείνο, και να υποστηρίξω τή φωνή του στη χορωδία. Τέλος, άναχωρήσαμε ὅλοι και πήγαμε να πάρουμε θέση στήν Παναθηναϊκή πομπή, που ήταν συγκεντρωμένη έξω από τὰ τείχη τῆς πόλης, άρχιζε κι' ὅλας τήν παρέλασή της.

Τήν πρωτοπορεία τήν αποτελούσαν πολλές σειρές Αθηναίοι πολίτες άποστεφανωμένοι, που τούς έκλέξανε ὅχι τόσο σὺν άξία ὅσο σὺν ὁμοφιλία. Μπροστά βελίζκανε οί γέροντες σοβαροί και επιδητικοί, ή άνηρη τους γενειάδα κυμάτιζε πάνω στους πλούσιους χιτῶνες τους. κρατούσαν κλαδιά έλθα. Ακολουθούσαν οί άνδρες έξωχοι στήν άρρενωπή τους αξιοπρέπεια, ὀλισμάνοι με λόγους και άσπίδες, έμοιαζαν σὰ να πήραιναν σε μάχη. έπειτα έρχόντουσαν έφηβοι, περὶ και καβαλλάρηδες, βμιλος πολυέλγηντρος, που ή ὁμορφιά τους φαινότανε σὰ να κατὰφύγιζε τούς δρόμους που περνούσαν. τέλος, έρχότανε και ή θυμαστική έμάδα τῶν παιδιῶν με τὰ ὀραιότερα μάτια του κόσμου, ντυμένα μ' έναν άπλούστατο χιτῶνα και στεφανωμένα με ρόδα.

Έγώ με τὸ φίλο μου υπήκαμε σ' αὐτὴ τή συντροφιά που έψαλλε έξαίστους ύμνους για τή θεά. Πίσω από μᾶς ράδιζε ή λευκή θεωρία τῶν παρθένων, ντυμένες με πολύτιμους χιτῶνες. τὰ μέτωπά τους ήσαν στεφανωμένα με κρίνα. Με τὰ άρόρετα χέρια τους στηρίζανε στα κ'φάλια τους κένιστρα γεμάτα λουλούδια κι' ὅλα ὅσα χρειάζονται για τή θυσία. Άνάμεσά τους διέκριναι και τή Γλυκέρη. ὡχρή αλλά πολύ συμπαθητική. Είχε δικαίωμα να πάρει μέρος στήν Παναθηναϊκή πομπή, γιατί ο πατέρας της Θεαρίων, ήταν έλεύθερος. Πλάι άκριβῶς στις νεαρές άθίδες πήγαιναν οί κόρες τῶν μετόικων κι' ὡς είχανε υποχρέωση, κρατούσαν τις οὐρές τῶν πέπλων τῶν Αθηναίων γυναικῶν. Μαζί μ' αὐτὸ τὸ

πλῆθος τῶν παρθένων, ήσαν κι' οί μουσικοί, που χτυπούσαν τις χορδές τῆς λύρας. πίσω τους ακολουθούσαν οί ραψῶδοί, που άπάγγελλαν ποιήματα του Ὀμήρου. τέλος οί ὀρχηστές πάνοπλοι, χορεύανε τὸν πολέμικο χορό, τὸν πυρρίχειο ὅπως λέγεται, που έδειχνε τή μάχη τῆς Αθήας ενάντια στους Τιτάνες. Ὑστερα απ' ὅλα αὐτά, έρχότανε ένα πλοίο αληθινὸ άριστούργημα, ὅπου έμοιαζε να κινείται πάνω σὲ θάλασσα. τὸ καράδι έφαινε πάνω στόν ιστό του ὀλόχρυσο σήμα, τὸ πέπλο τῆς θεᾶς που τὸ είχαν ὀφάνει και κεντήνει, οί καλλιτέρες κοπέλλες τῆς Αθήνας. τὰ κεντήματα του πέπλου παριστάνανε τήν ίδια μάχη που σὰς είπα παραπάνω παιδιά μου, τῆς Αθήας ενάντια στους Τιτάνες. Η παρέλαση διέσχισε σιγά, σιγά τήν πόλη, άνάμεσά απὸ πλῆθος θεατές, που ρίχνανε λουλούδια στο πέρασμά της.

Μόλις έφτασε μπροστά στο ναὸ του Πυθίου Ἀπόλλωνα, ή ιερή τριήρη, σταμάτησε. ο πέπλος κατέθηκε από τὸν ιστό της και ή πομπή εξακολουθώντας τὸ δρόμο της, άνέβηκε στήν Ἀκρόπολη. οί παρθένες μπαίνοντας στο ναὸ, άναρτήσανε τὸ πέπλο στο βωμὸ τῆς Αθήας.

Απερίγραπτη ή λαμπρότητα του θεάματος που άντικρύσανε τὰ μάτια μας, κάτω από τὸν καταγάλανο οὐρανό, στο κατάχρυσο φῶς του Φεβρουαρίου Ἀπόλλωνα.

Ακόμα νοιώθω τήν έντύπωσή του ιεροῦ τρύπου, που μου μετάδωσε τότε τὰ π.ὸ παράξενα ρίγη, όταν είδα μακριὰ τὸν άρχοντα τῆς πόλης να παίρνει τὸ πέπλο από τ'άθῶα χέρια τῶν παρθένων και να τὸν προσφέρει στη θεά... (Ακολουθεϊ)

ΔΙΠΤΥΧΑ (Σειρά Δ')

— 9 —

Στο δάσος μας, που μιὰ φορά ήκανε τὸ χωριὸ τὸ θάμα, βίβαν φωτιά! Τί συμφορά! τί σπαρταγμός, μα και τί κλάμα!

Τώρα πουλί δέν φτερουγί και έρήμωσαν οί γύρω σιτάδες, κι' οὐτε τ' άγρίο ιρινούνά πάνω στα φύλλα σεμενάτες.

ΘΘ

— 10 —

[Στὴ θανά τῆς γατούλας μου]

Ήταν στολίδι του σπιτιού ή γάτα μας ή παιχιδιάρη, πάντα λουσμένη του κουτιού, πάντα τρελλή, πάντα χαδιάρα.

Μὰ σβύνει τ' όνειρο τσῆ — ὃ τῆς γατάς άποκαΐδια! — και τή Μιζιού μας τή φωτιά τήν έπετάξαν στα σκουπίδια!..

(Τέλος)

ΛΙΟΝ. Α. ΤΡΟΒΑΣ

ΑΘΗΝΑΪΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

ΑΠ' ΤΑ ΣΥΚΑ ΩΣ ΤΑ ΣΤΑΦΥΛΙΑ

Αγαπητοί μου,

ΠΡΑΙ - πρωτ' σήμερα άντήχησε ή φωνή του πλανόδιου πουλητή: «Σύκα ὠραία, φρέσκα σύκα!» Μπα! είπαμε, κατῶς πίνουμε τὸ γάλα μας. βρήκαν και τὰ σύκα; Ας πάρουμε λίγα, τὰ λίσουμε τί λογῆς είναι. Τρώγουνται;

Πήραμε κι' είδαμε πῶς τρώγουνται μιὰ χαρά: μαύρα άπιψω, άπροκόκκινα από μέτα, γλυκά και δροσερά από παντού. Ὁραία, και τὸ του χρόνου! Εἶτσι, από σήμερα, θά μπαίνουν στο σπίτι μας και σύκα. Ὡς τώρα, απ' τήν άρχή του καλοκαιριοῦ, είχαμε μούτζουλα, κεράσια, βερύκοκα — για φρούτες δέν λέγω, ήταν λίγες κι' άπρόσιτες. Μὰ να πῶ αὐξάνει ὀλοένα ο κατάλογος τῶν προστίτων φρούτων τῆς καλῆς, τῆς εὐλογημένης εποχῆς. Αὐριο θά φανθοῦν και τὰ πεπόνια, και τὰ καρπούζια, κι' ή σταφίδα και, στο τέλος, ο βουλιάς: τὸ σταφύλι. Δέν θάργῃση κι' αὐτό. Μιὰ παροιμία λέει «ἀπ' τὰ σύκα ὡς τὰ σταφύλια». Τὴ μεταχε ριζώνετε για μικρή, τιπτενίας διάρκειας πράγματα: ρόδια, παπούτσια, έχθρες, φίλεις και καθεξῆς. «Αὐτό, λέμε, δέν θά βροτάξη παρ' απ' τὰ σύκα ὡς τὰ σταφύλια». Δηλαδή πολὺ λίγο, κάποτε κι' ήμέρες μόνο. Τὰ σύκα λοιπόν βγήκαν ἄρα γρήγορα θάχουμε και τὰ σταφύλια...

Τι εὐτυχία, αλήθεια, τὰ φρούτα που μᾶς χαρίζει τὸ καλοκαίρι! Είναι χίλιω λογίων, κι' ὅλα γλυκά κι' ὠραία, όταν τουλάχιστον είναι ὠριμα και τρέσκα. Μερικά μάλιστα, τὰ σταφύλια προπάντων, είναι και θρεπτικά. Με λίγο ψωμί, λίγο τυρὶ και πολὺ σταφύλι μπορεί να χορτάσῃ ένας άνθρωπος, για πρωτ', για μεσημέρι ή για βράδυ. Κι' αὐτόμα — που δέν συμβαίνει πάντα με άλλους χορτασμούς — να διατηρήσῃ και τις δυνάμεις του σὰ νατρωγε κρέας ή αὐγὰ. Τὸ σταφύλι άνανεώνει και τὸν ὀργανισμό, λένε οί ειδικοί, που συστήνουν στους άδόντους και τούς εξαντλημένους τή λεγόμενη «σταφυλοθεραπεία». Δέν μπορῶ βέβαια να έγγυηθῶ γι' αὐτό, γιατί οὐτε εἰδικὸς είμαι οὐτε πειράματα έχω κάνει. Ἀλλὰ δει, έντεῶς από τις έπεισιδῆποτε θρεπτικές κι' ὕγιενές του ιδιότητες, τὸ σταφύλι είναι τὸ καλύτερο φρούτο. αὐτὸ τὸ ξέρουν και... τὰ μικρὰ παιδιὰ.

Ἀλλ' ας γυρίσουμε στήν παροιμία «ἀπ' τὰ σύκα ὡς τὰ σταφύλια». Δέν νομίζετε πῶς μᾶς δίνει ένα διδάγμα, που δέν μᾶς δίνουν βέβαια οὐτε τὰ φρούτα που αναφέρει, οὐτε τ' άλλα που άποσιώπα;... Ὡς δέν είναι καθόλου κολακευτικό, καθόλου τιμητικό για ένα πράγμα να διαρκῇ τόσο λίγο. Κι' όταν εξαρτάται από μᾶς, πρέπει να τὸ κάνουμε διαρκέστερο, στερεώτερο. Κι' ὅχι μόνο όταν τὸ πράγμα είναι ὕλικὸ — ρόδιο, παπούτσι, έργόχειρο, ράψιμο, κέντημα — αλλά προπάντων, όταν είναι ήθικὸ και, έννοείται, καλὸ. Μιὰ έχθρη, π. χ., δέν πειράζει αν βροτάξη απ' τὰ σύκα ὡς τὰ σταφύλια, καλύτερα μάλιστα! Ἀλλὰ μιὰ φίλια πρέπει να είναι ὅσο γίνεται διαρκέστερη, και γι' αὐτὸ ναχῇ βίσεις γερές. Μὴ βιάζεσθε να συνάψετε φίλια αν

δέν εξετάζετε καλά τὸ πρόσωπο που σὰς τήν έμπνέη κι' αν δέν άποκτάτε τήν πεποίθηση πῶς δέν θά σὰς άπογοητεύσῃ ποτὲ.

Μὰ και τῆλα που κάνετε για τή ζωή σας, για τὸ μέλλον σας — προπάντων ή εκπαιδευτή σας, ή μόρφωσή σας — πρέπει να βασίζονται καλά για να μένουν. Ὁραίο πράγμα είναι να ξοδεύετε τόσα χρόνια και τόσα χρήματα για σχολεία, για βιβλία, για δασκάλους, κι' αὐτὰ που μαθαίνετε να μὴ σὰς μένουν, να μὴ βασιστοῦν παρ' «ἀπ' τὰ σύκα ὡς τὰ σταφύλια»; Δέν τὸ πιστεύω. Και για να σὰς μένουν, πρέπει να τὰ μαθαίνετε καλά, βαθιά, εἰλικρινά. — ὅχι επιπόλαια, ὅχι για να πάρτε ένα βχθμέ, ὅχι για να γαλάσετε τούς άλλους και, τὸν έαυτὸ σας...

Σὰς άσπάζομαι

ΠΑΙΔΩΝ

ΤΟ ΣΚΥΛΙ ΠΟΥ ΕΜΑΘΕ ΓΡΑΜΜΑΤΑ

(ΠΑΡΑΜΥΘΙ ΓΙΑ ΜΙΚΡΑ ΚΑΙ ΜΕΓΑΛΑ ΠΑΙΔΙΑ)

1.

Αμέσως τήν άλλη μέρα, ο παπὰς έφώνησε τὸν Ἀρχιεραβίνο. Κι' ο άρχοντας τῶν Έβραίων έτρεξε με φόβο και άγωνία να μάθῃ τί άλλη συμφορά τὸν περίμενε. Φλωριά ήθελε πάλι ο άχόρταγος παπὰς;

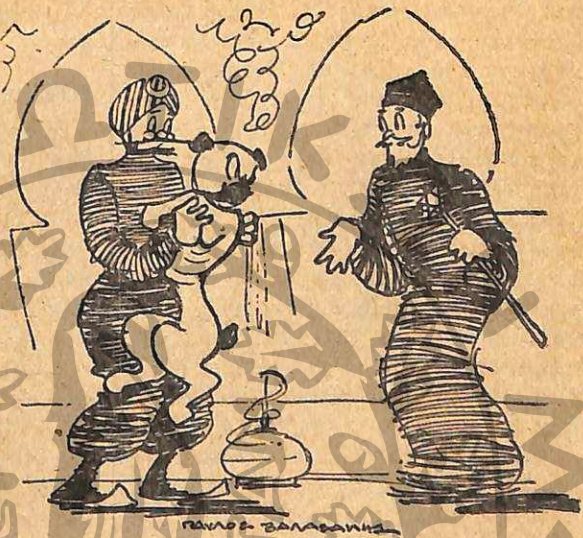
— Οχι, ήσύχασε, του είπε αὐτὸς με τήν πρώτη εὐώτηση. Πεντάρα δὲ θά σου ζητήσω αὐτὴ τή φορά. Ηθελα μόνο να σ' ευχαριστήσω που, με τήν καλή συμβουλὴ σου, ο σκύλος μου έμαθε ένα σωρὸ γράμματα, και να σὲ παρακαλέσω, έπειδή ο Ρωμιοὸς δάσκαλός του δέν ήξερε να του μάθῃ κι' έβραϊκά, να του τὰ μάθῃς εἰς.

Ο Ἀρχιεραβίνος τινάχτηκε ὡς εκεί πάνω από τήν έκκληση — τί έκαμε, λέει; — κι' άρχισε να λείει τὰ δικά του, πῶς μόνο οί ρωμηοί μπορούσαν να μαθαίνουν τὰ σκυλιὰ γράμματα και πῶς, αφού ο δάσκαλος του Χράπ-Χράπ δέν ήξερε έβραϊκά, ο Πατοιάχης ας του έβόισε άλλον Ρωμιὸ που να έέρῃ και πῶς, τὸ κάτω-κάτω, δέν ήταν καμμιὰ άνάγκη να μάθῃ τὸ σκύλι κι' έβραϊκά, αφού, ὅπως βεβαίως ο άφεντικός του, ήξερε πῶς τόσες γλώσσες — και τὰ λοιπὰ και τὰ λοιπά.

Ἀλλὰ ο Μουσταφά παπὰς δέν άκουγε τίποτα. Καί παίζοντας στα χέρια του τὸν Χράπ-Χράπ — που λιγνὸς καθῶς ήταν τώρα, δέν του έδινε και μεγάλο βάρος — τὸν παρουσίασε στόν Ἀρχιεραβίνο και του είπε αὐστηρά:

— Λίγα λόγια! Μ' αὐτὰ έμένα δέν με γελᾶς. Πάρ' τὸ σκύλι και φύγε. Σου δίνω προθεσμία ένα μῆνα. Αν σ' ένα μῆνα δέν μου τὸ φέρης πίσω μαθημένο να διαβάξῃ κι' έβραϊκά — κι' αν θά λιγνέψῃ ακόμα από τὸν κόπο τῆς σπουδῆς, δέν πειράζει — αἰσιμονό σου! Πάρ' το σου λῶ!

Ο Χράπ-Χράπ, που κατάλαβε πῶς τὸν έστελναν και σ' άλλο σχο-

λειό, για να τον τρέφουν πάλι με ψίχουλα, κοίταζε και γαύγιζε άγρια τον Αρχιερραβίνο. Μά ο αφεντικός του τον πρόσταξε να σωπάσει, όπως πρω-τύτερα και τον Έβραίο. "Είσι υποτάχτηκαν κι' οι δυό. Θέλοντας και μή, ο Αρχιερραβίνος, με τους ανθρώπους του, πήρε το σκύλο· κι' ο σκύλος, θέλοντας και μή, τον άκολουθήσε, με τους ανθρώπους του πασά, που κουβαλούσαν τα μαξιλάρια του και τα σκεπάσματά του.

«Όχι, παίζουμε!» συλλογιζόταν ο πασάς, τριβώντας τα χέρια. Κι' από το άλλο μέρος ο Αρχιερραβίνος: «Ο Έχωβάς να βάλη το χέρι του!..»

(Άκολουθεί)

Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΜΑΥΡΟ ΒΕΛΟΣ

ΙΣΤΟΡΙΚΟΝ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΡΟΒΕΡΤΟΥ Λ. ΣΤΗΒΕΝΣΟΝ
ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ ΑΠ' ΤΟ ΑΓΓΛΙΚΟ ΒΕΤΑΣ Σ. ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

— Είναι βέβαιο, εξακολούθησε, πώς έδω έρχονται και άνθρωποι του Σέρ Ντάνιελ, κι' αν πιαστούμε ανάμεσα σε δυό έχθρους, τότε θάβιαστε για κλάμματα. Πάρ' τη σκάλα. Πρέπει να τη βάλουμε εκεί που τη βρήκαμε.

Εκπατήσαν τη σκάλα στο στενό, και προσπάθησαν να φύγουν με τον ίδιο τρόπο που είχαν έρθει.

Ο Κάππερ, άνεδοσμένος στον τσίχο, τράβηξε πρώτα το Ντίκ, κι' ύστερα τον Γκρίνσχεβ έξω από τον κήπο.

Προσεχτικά βρέθηκαν από την άλλη μεριά. Δεν τολμήσανε να βγάλουνε λέξη ώπου φτάσανε στην πρώτη τους θέση, κοντά στους θάμνους.

— Τώρα, Τζών Κάππερ, είπε ο Ντίκ, γύρισε πίσω στο Σίρεμπυ όσο πιο γρήγορα μπορείς. Μάζεψέ μου δτους συντρόφους βρεις. Θά συναντηθούμε έδω.

«Αν οι άντρες είναι σκορπισμένοι, και ξημερώσει πριν προφτάσης να τους μαζέψης, τότε να συγκεντρωθήςτε λίγο πιο μακρύτερα από δω, στην είσοδο του Σίρεμπυ, ο Γκρίνσχεβ κι' εγώ θα μείνουμε να φυλάμε έδω πέρα. Γρήγορα Τζών Κάππερ, και οι άγιοι βοήθειά σου. Και τώρα, Γκρίνσχεβ, εξακολούθησε ο Ντίκ μάλις έφυγε ο Κράπερ έμεις οι δύο θα τριγυρνάμε γύρω από τον κήπο, σε άρκετη απόσταση. Και θα φανή αν έχης καλά μάτις.

«Αρχίσανε να περιπολούν δλόγυρα και είχανε κι' άλλας περάσει τις δυό πλευρές του κήπου χωρίς τή δοῦνε τίποτα Στην τρίτη πλευρά, ο τοίχος του κήπου ήταν χτισμένος άκρη-άκρη στην παρτάλα, και για να κά-νουνε το γύρο, ο Γκρίνσχεβ και ο Ντίκ κατέβηκαν άκόμα πιο κάτω και περπατούσανε στην άμμο.

«Αν και τα νερά από την παλίρροια είχαν τραβήχτη, το κύμα ήταν τόσο ψηλό, που σε κάθε ξέσπασμά του ένας πελώριος άφρός σκέπαζε όλη την έκταση. Ο Ντίκ και ο Γκρίνσχεβ περπατούσανε βουτηγμένοι πότε ως τον άστράγαλο και πότε

ως τή γόνατα, μέσ' τα παγωμένα άλμυρά νερά τής θάλασσας.

Εκπνικά, στην άσπριλα του τσίχου, φάνηκε μια σιλουέττα ανθρώπινη, — σά σκιά ενός Κινέζου — να κίνη σήματα με τα δυό χέρια. Άμα έσκυψε πάλι στη γή, ένας άλλος σηκώθηκε λίγο πιο κεί, και ξανά-κανε τή ίδια σήματα. Με τον ίδιο τρόπο σαν ένα βουδύ σύνθημα, αυτές οι χειρονομίες επαναληφθήκανε δλόγυρα στο πολιορκημένο σπίτι.

— Φυλάε καλά, ψθύρισε ο Ντίκ.

— Πάμε πίσω. Μάστερ Ντίκ, είπε ο Γκρίνσχεβ. Έδω είναι πολύ άνοιχτό το μέρος, και όπως σηκώνεται το άσπρο κύμα από πίσω μας, θα μάς δοῦνε πώς είμαστε δώ πέρα.

— Άλήθεια λές, απάντησε ο Ντίκ. Άς πάμε πίσω, λοιπόν, γρήγορα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ II

ΜΙΑ ΣΥΜΠΛΟΚΗ ΣΤΟ ΣΚΟΤΑΛΙ

Καταδρεγμένοι και παγωμένοι οι δυό σύντροφοι ξαναγύρισαν κοντά στους θάμνους.

— Ο Θεός να δώση, νάβη γρήγορα ο Κάππερ, είπε ο Ντίκ. Έταξα ένα καντήλι στην Παναγιά του Σίρεμπυ, να τον βοηθήση νάβη σε μια ώρα μέσα.

— Βάξεσαι Μάστερ Ντίκ; ρώτησε ο Γκρίνσχεβ.

— Έ, καλέ μου σύντροφε, βιάζομαι βέβαια, γιατί μέσα σ' αυτό το σπίτι βρίσκεται εκείνη π' αγαπώ, και πεισί είναι αυτοί που τριγυρνάνε γύρω της; έχθροι της σίγουρα.

— Καλά, ξανάπε ο Γκρίνσχεβ. Άν ο Τζών Κάππερ έρθη γρήγορα θα λογαριαστούμε για καλά, μαζύ τους. Αυτοί δεν είναι ούτε σαράντα — έτσι φαίνεται από την απόσταση που έχουν μεταξύ τους — κι' όπως βρίσκονται έτσι μοναχισμένοι, αν έμεις μαζευτούμε καμμιά είκοσαριά θα τους σκορπίσουμε σε σπουργίτια.

Όμως Μάστερ Σέλτον, έτσι-κι' έτσι το κορίτσι βρίσκεται που βρίσκεται στα χέρια του Σέρ Ντάνιελ. Τι σε

πειράζει δηλαδή αν πέση και σ' άλλουνο χέρια; Ποιός να'ναι άραγε αυτός ο άλλος;

— Υποψιάζομαι το λέρδο Σέρρεμπυ, απάντησε ο Ντίκ. Από πότε ήρθαν αυτοί οι φρουροί έδω;

— Αρχίσανε νόρχωνται την ώρα που πήδύζατε τον τοίχο, είπε ο Γκρίνσχεβ. Μάλις είχα ξαπλώσει μπρούμιτα εκεί, όπως μου είχες πη, είδα τον πρώτο φρουρό να ξεμυτάει από τή γωνιά του τοίχου.

Κάνένα φως δεν ήτανε άναμμένο στο μικρό σπίτι, κι' έτσι μέσα στο σκοτάδι ήτανε αδύνατο να ξεχωρίση κανείς πώς και πότε θα γινότανε μια έφοδος, αν οι φρουροί είχανε σκοπό να έπιτεθούνε. Ο Ντίκ πάντως προτιμούσε να φρουρούσανε την Ίωάννα άνθρωποι του Σέρ Ντάνιελ, παρά να'περτε στα νύχια του λέρδου Σίρεμπυ, και είχε την άπ'φαση, αν γινότανε έφοδος να βοηθήση τους πολιορκημένους.

Η ώρα περνούσε, και τίποτε δεν γινότανε άκόμα. Κάθε τέταρτο της ώρας το ίδιο σύνθημα κυκλοφορούσε από φρουρό σε φρουρό, σά νάθελε ο άρχηγός τους να είναι σίγουρος για τήν άγρυπνη φρουρήση του κήπου. Εκτός από αυτό τίποτ' άλλο δεν τάραζε τήν ήσυχία του μικρού σπιτιού.

Οι άνθρωποι που περίμενε ο Ντίκ, άρχισαν τώρα να φτάνουνε. Πριν ξημερώση καμμιά είκοσαριά από αυτούς, συρτήκανε κοντά του μέσ'τους θάμνους.

Ο Ντίκ τους χώρισε σε δυό ομάδες. Ο ίδιος πήρε τήν πιο μικρή, και τήν άλλη τήν έδωσε στον Γκρίνσχεβ.

— Τώρα, του είπε, πάρε τους ανθρώπους σου, και πήγαινε στη γωνιά του τοίχου από τή μεριά τής θάλασσας. Τοποθέτησε τους καλά, και περίμενε ως που να μ' ακούσης να έπιτεθώ από το άλλο μέρος. Θέλω να σιγουραριστώ, για κείνους που βρίσκονται στην παραλιακή πλευρά, γιατί σίγουρα θα είναι εκεί και ο άρχηγός τους. Ύστερα βλέπουμε. Και τώρα, προσοχή, παιδιά, να μη ρίξη κανένας σας βέλος. Θά χτυπήσετε ίσως φίλους, ποιός ξέρει; Έτοιμάστε όμως τα τόξα σας και περιμένετε. Άν πάνε όλα καλά, υπόσχομαι να δώσω στον καθένα σας από ένα χρυσό νόμισμα, άμα τακτοποιήσω τις υποθέσεις μου.

Εκτός από ένα περίεργο συγκρότημα από άποτυχημένους ανθρώπους, δολοφόνους και καταστραμένους χωριάτες, που ο Ντόκγουορθ είχε μαζέψει για να τήν βοηθήσουνε

ΚΑΠΟΙΟΣ ΠΟΥ ΔΕΝ ΗΤΑΝ ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟΣ ΠΑΡΑΜΥΘΙ

(Συνέχεια από το προηγούμενο)

— Πάρε λοιπόν αυτό το πετράδι, κάμε όπως σου είπα, κι' ή επιθυμία σου θα γίνη. Έμένα δεν θα με ξαναδής.

Μ' αυτά τα λόγια, ο φτερωτός άνθρωπος εξαφανίστηκε. Κι' ο Λοξός ξαναβρέθηκε στην ταράτσα μονάχος, με το πετράδι που του χάρισαν στο χέρι, και που δεν παραπίστευε στην υπερφυσική δύναμή του. Ώστόσο, από περιέργεια, το έτριψε έλαφρά, κι' άμέσως έκείνο έγινε λαμπρύτερο κι' από το άστρο των Μίγων. Ο Λοξός ένθουςιάστηκε.

— Θέλω, αυτή τή στιγμή, φώναξε, να παρουσιασθώ μπροστά μου, μια ώραία και καλή κοπέλλα, που να μ' άγκαλά και να δέχεται να γίνη συντρόφισσα τής ζωής μου!

Μιλώντας έτσι, άγγιξε με το πετράδι το κάγγελο τής ταράτσας του πύργου του. Και μολονότι το περίμενε κάπως, άφ'ού ήταν προειδοποιη-

«Τέσσερα χαριτωμένα γατάκια άκολουθούσαν τήν άσπρη γάτα...»

μένος, ή έκπληξή του στάθηκε μεγάλη όταν είδε, στη θέση του μαρμαρένιου κάγγελου, μια νέα, γελαστή κοπέλλα, που τή ρούχα της και τή μάτια της έλαμπαν σε τή δική μάντι του άστρου.

Ο Ευτύχιος σηκώθηκε. Η κοπέλλα σηκώθηκε κι' έκείνη και τον πλησίασε με άπλωμένα χέρια.

— Η πιο μεγάλη χαρά που μπορώ σε να μού κάνης, του είπε, ήταν αυτή. Σ' άγαπούσα και με κάλεσες κοντά σου. Νά με! Τι θέλεις από μένα;

— Θέλω να γίνης γυναίκα μου. — Θα γίνω!

Πραγματικώς, τήν άλλη μέρα γιόρτασαν στον πύργο τους γάμους του πλεόσιου άχέντη με τήν άγνωστη που τή μάτια της έλαμπαν σαν άστρα. Κι' ύστερ' από λίγα χρόνια, ο Ευτύχιος Λοξός ζούσε περιτοισμένος από γυναίκα και τέσσαρα παιδιά.

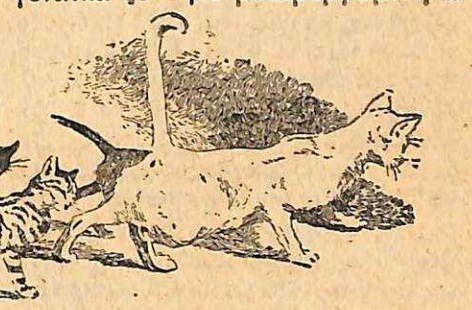
Άλλά σ'ε τήν ώρα δεν έδωσκε τήν έκυτό του ευτυχισμένο. Η γυναίκα του τού φαινόταν δλανά λιγώτερο όμορφη, και τή παιδιά του αν και

φρόνιμα, όπάκουα και χαριτωμένα, τή έδ'επε άσχημα, δύστροπα, άνυπόφορα. Κάθε μέρα θυμωνα πότε μ' έν' από τή παιδιά και πότε με τή μητέρα τους, για πράματα τιποτένια, άσήμαντα.

Στο τέλος κατάντησε να μετανοήσῃ που έκαμε είκογένεια και να θυμάται με πόθο τήν καιρό που ζούσε μονάχος σαν έγωιστής. «Τότε ήμουν ευτυχισμένος, συλλογίζεταν, και δεν τή ήξερα». Και μια νύχτα, έκανε κάτι φανερό: Έκεί που ή γυναίκα του κοιμόταν ήσυχη στο πλευρό του, ο Ευτύχιος πήρε το μαγικό πετράδι που τή είχε κάτω από το μαξιλάρι του, τή έτριψε με τή δάχτυλά του, κι' όταν έγινε λαμπρό σαν άστρο, τή άκούμπησε στον ώμο τής γυναίκας λέγοντας:

— Θέλω να μεταμορφωθής σε άσπρη γάτα!

Τό θαύμα έγινε στη στιγμή. Η γυναίκα ζύπνησε μεταμορφωμένη σε

κάτασπρη γάτα, που τήν κοίταζε ίκετευτικά και νιαούριζε θλ δικά.

«Αυτή πάει! συλλογίστηκε ο Ευτύχιος. Τώρα πρέπει να ξεφορτωθώ και τή παιδιά, γιατί πώς θα μπορούσα να τ' αναθρέψω χωρίς τή μητέρα τους;»

Κι' ο έγωιστής άκούμπησε το πετράδι πάνω στο καθένα απ' τή παιδιά του, και σε λίγο είδε τέσσερα χαριτωμένα γατάκια π' άκολουθούσαν τήν άσπρη γάτα. Το πρώτο ήταν ξανθοκίτρινο, τή δεύτερο μαύρο, τή τρίτο σταχτερό και τή τέταρτο παραδλό. Και, μάλι με τή μητέρα τους, βγήκαν κλαίγοντας από τήν πύργο και χάρθηκαν στο πυκνό δάσος.

«— Ούρ! έκαμε με άνακούφιση ο Ευτύχιος. Τώρα θα είμαι ήσυχος. Η είκογενειακή ζωή δεν ήταν για μένα. Προτιμώ τήν έλευθερία μου και τήν ευτυχία μου».

Άλλά σε λίγο πάλι τή ίδια. Ούτε ή έλευθερία του δεν τή έκαμε ευτυχισμένο. Είχε βρεθεί τή κυνήγια, τή ταξίδια, τή γεύματα, τή επισκέψεις, και δεν ήξερε τί να επιθυμήσῃ, όταν, μια μέρα, βλέποντας ένα μεγάλο πουλί που πετούσε πάνω απ'

ΑΓΡΟΤ' ΚΑ

ΠΡΩΤΟ ΘΕΡΟΣ

Σανά του ψήλου φητωμένα τ' άλογα, έφτά-όχιώ γουμμή, και με σκονί συνεδεμένα, τόν κάμπο άφίνουν στη στιγμή.

Σειούν τή κεφάλια άπάνω-κάτω και τόν άνήρορο τροβούν... Τρία παιδιά, τό να έμπρός, τρεχάτο τ' άλλα πλάι και πίσω, τή οδηγούν...

Άγγομαχούν τή ζωά και πάνε... Μά έχουν βιάση τή παιδιά, που άλλους τρεις δρόμους μελετάνε... Κίδοσ βοιράνεις ή συννεφιά, π'ό σκληρή νιώθουν τήν καρδιά, και τή χουγιάζουν, τή βαράνε...

Η. ΓΕΡΑΚΟΠΟΥΛΟΣ

που θα ξανάρχεται ή σειρά της. Αυτό, έννοείται, έφ' όσον ή Συλλογή θα έχη άρκετές δημοσιεύσιμες 'Ασκήσεις' άλλως μετά την πρώτη ή την δεύτερη φορά, θα μπαίνει κατά μέρος. 'Απεναντίας, από άλλες Συλλογές, που θα έχουν πολύ ώριμες 'Ασκήσεις, θα δημοσιεύονται συγχρόνως και κάθε φορά περισσότερες. 'Ωστόσο, στην άπονομή των Βρυβίων δεν θα ληφθῇ ύπ' όψη ο άριθμός των δημοσιευμένων 'Ασκήσεων από κάθε Συλλογή, αλλά ο άριθμός κι' ή ποιότης των 'Ασκήσεων που περιέχει, είτε δημοσιεύθηκαν είτε έμειναν στο τετράδιο.

Προθεσμία άποστολής δεν όρίζεται από τώρα. Θα στείλετε το γρηγορώτερο τις Συλλογές σας και κατόπι θα μάθουν οι καθυστερημένοι ως ποτε θα είναι δεκτοί. Περιμένω.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΗΣ",

Αθήναι, 6δδς Γ' Σεπτεμβρίου 28
την 29 'Ιουνίου 1946

ΚΑΘΩΣ είχα δηλώσει, στο σημερινό φυλλάδιο προκηρύσσεται ο νέος Διαγωνισμός προς σύνθεσιν 'Ασκήσεων. Όσοι έχετε έτοιμες τις Συλλογές σας, μπορείτε να μου τις στείλετε άμέσως, για ν' άρχίσω κι' εγώ άμέσως να δημοσιεύω 'Ασκήσεις από αυτές. Στο μεταξύ θα δημοσιεύω από τις Συλλογές του προηγούμενου Διαγωνισμού, που έχουν ακόμα άρκετές καλές κι' άδημοσιευτες ακόμα 'Ασκήσεις.

Στο φυλλάδιο τουτο βάζω, καθώς βλέπετε, την ήμερομηνία του σημερινού Σαββάτου κι' έτσι γίνονται κάπως ένήμερη. 'Αλλά μόνο χρονικώς. Για μία πληγή ένήμερωση. Θα χρειάζοταν να έκδώσω πολλά έβδομαδιαία φυλλάδια, διπλά, δεκαεξαεπίδια, μ' ένα μόνο άριθμό. Κι' αυτό έλπίζω. 'Αλλά δεν ξέρω κατά πόσο θα μπορέσω να το πραγματοποιήσω. Πάντως, θα καταβάλω κάθε προσπάθεια.

'Αμαρυλλίς, έλαβα και τις δυο επιταγές (18 και 43 χιλιάδες) καθώς και τα δυο γράμματα με τους λογαριασμούς και τις παραγγελίες σου. Πιστεύω να μην έγινε κανένα λάθος και να είσαι εύχαρηστημένη καθ' όλα. 'Ας είναι, για καμιά τυχόν παράλειψη θα μου ξαναγράψης και θα συμμορφωθώ. Πολύ σ' εύχαριστώ για τις φιλικές φροντίδες. 'Ο κ. Σ. και το σπιτικό σ' ευχαριστούν.

Στο γράμμα σου, Δόν Κιχώτη, δεν βοήθα τις 500 δρ. για λυσόχαρτο. Τα φυλλάδια ως το 16ο σου τα έστειλα στη διεύθυνση που μου έδωσε ή θεία σου από το 17ο σου τα στέλνω στη νέα διεύθυνση. Που «σκαλώνουν» λοιπόν δεν ξέρω, ούτε εύθύνομαι για το «σκάωμα». . . 'Ο πατέρας σου, παιδί μου, ήταν ένας σπουδαίος άνθρωπος που ο πρόωρος θάνατός του στάθηκε μία άπώλεια για όλους μας' αλλά βεβαιότητα, για σένα στάθηκε μεγαλύτερη, από σένα έλειψε περισσότερο. 'Υπομονή, παιδί μου, έτσι ήταν γροφτό. . .

Μικρό μου φίλε Κ. Βρ., οι 'Ασκήσεις που μου έστειλες με το γράμμα σου από 18 'Απριλίου δεν μου χρησιμεύουν. 'Η προκήρυξη του σχετικού Διαγωνισμού στο σημερινό φυλλάδιο θα σου μάθη πως πρέπει να τις ζωγραφίσης και να μου τις ξαναστείλεις — περισσότερες, ποικιλώτερες, καθαρώτερες

γραμμένες σε μεγάλο τετράδιο κτλ. — ώστε να τις χρησιμοποιήσω. 'Η 'Ασκήσις που την όνομάεις «Κρυπτογραφικό», είναι άτλούστατα «Σύνθεσις λέξεων».

Γελαστέ Διογέτην, ή «διαφορά» αυτή ύπηρχε πάντα ανάμεσα σε μένα και στα πολυσέλιδα, τα πολύχρωμα περιοδικά της πολυέλειος και της μεγάλης κυκλοφορίας. Γιατί αυτά κατά βάθος είναι λαϊκά, ενώ εγώ άτευθύνομαι σε πνευματικώς άνώτερο κόσμο κι' αποβλέπω στην πνευματική έξυψωση των παιδιών, της νεολαίας. με άναγνώσματα καλαισθητά και έκλεκτά. Γι' αυτό, οι ελληνικές οικογένειες που άνέρεφαν μ' επιμέλεια τα παιδιά τους έμένα πάντα προτιμούσαν από τα πολύχρωμα και πολυσέλιδα, κι' έτσι έγιναν μέσα σιά καλά ελληνικά στίγματα μία παράδοση, που την άκολουθούν ως σήμερα πιστά. Πώς μάγνηπας και σ' υπερσώτερο από τάλλα περιοδικά. Αν και μετρώ τις σελίδες τους και τις βρίσκεις μεγαλύτερες, μετρώ κι' τις τιμές τους και τις βρίσκεις μικρότερες;

Οι έκδρομες, 'Αφοβο Μάτι, είναι κάτι ώριπο, ώρελικο, ύγιεινό, και δεν άπορώ καθόλου που «τρελλαινέσαι» γι' αυτές. . . 'Ισα-Ίσα εδιάβασα το γράμμα σου σε ώρα που συλλογιζόμουν να προκηρύξω μερικους 'Εκτακτους Διαγωνισμούς — Λευκών Λέξεων, Τυπογραφικών Λαθών κτλ. — έτσι για δοκιμή. Γιατί νομίζω ότι τα Διαπλάσπουλα είναι πιά άρκετά, άφού και στον Διαγωνισμό Πνευματικών 'Ασκήσεων, που είναι ο δυσκολώτερος, έλαβαν μέρος τριάντα.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Δικαίωμα έγκρίσεως: διά συνδρομητάς ή άδελφια των, δρχ. 500. Δι' άγοραστάς άποκρίωντος με το ψευδώνυμον δικαιώματα συνδρομητού δρχ. 1000.

Νέα Ψευδώνυμα: 'Αροδαφνούσα, κ. (ΠΣ), Δαιδαλος, ά (ΓΣ), Καλλίφωνο Γαϊδοράκι, κ. (ΤΦ), Φίλαθλος, ά (ΤΣ). Πρόσοδος της Λέβης, ά. (ΕΜ).

'Ανανεώσεις Ψευδώνυμων: 'Ηλέκτρα Χάλη, κ.

'Η Διάπλαισις άσπάζεται τους φίλους της: Αίλιντα Δεβάντην (έλαβη, εύχαριστώ και τα κομμάτια σου ώριπ' αν τα πρώτα) Φιντανάκι (έλαμες πολύ καλά ναι, κι' εγώ τα έλπίζω όλ' αυτά που λές, αλλά να ιδούμε κατά πόσο θα γίνουν) Πρόσκοπον της Λέσβου, Φίλαθλον, 'Ηλέκτρα Χάλη, Τριπολιτσάκι κτλ. κτλ. (έλλειπει χώρου θα σάς άπαντήσω στο εύχόμενο).

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 304ου Διαγωνισμού Λόσεων. Αι λύσεις του φυλλαδίου τούτου δεκταί έφ' όσον δεν θα έχουν δημοσιευθῇ.

122. Μειγαρχματισμός

'Αρχικό βίλε της άλλο.
'Αλλά μην πειράξης τόνο,
Κι' από νήσω, που ήταν πρώτα,
— Ποιά δεν ξέρω, τρεχα ρώτα —
Ποταμό, μ' αυτό και μόνο,
Θά ιδής άξιανα μεγάλο.
Γελαστέ Διογέτην

123. 'Αναγραμματισμός

Θεο τέτοιο δεν λατρεύεις
— Εύδαλο, τ' σιχαμένο —
Μά λιγάκι του μετρεδέεις
Τά στοιχείη, και θα γίνη
Κάτι που βουνό ώρισμένο
'Απ' τα σπλάχνα του ξεχύνει.

'Αδμητος

124. Αίνιγμα

Στους Γερμανούς, στους 'Ιταλούς,
Ταιριάζει αυτό το γράμμα:
Γιατί, όπως το προφέρουμε,
'Εκφράζει κι' ένα πράγμα
— Κι' άς γράφεται αλλοίως —
Που εκείνοι το παθαίνουν,
Κι' αν ζούν ή κι' αν πεθαίνουν.
Βολιώτσπουλο

125. Κεκρυμμένον και άντεστραμμένον Κυβόλεξον

* * * * * Αι λέξεις οι όποιαι θάποτε-
* * * * * λήσουν το έναντι Κυβόλεξον
* * * * * (άναγινωσκόμεναι καθέτως
* * * * * και όριζοντίως) εύρίσκονται
* * * * * άντεστραμμέναι, ανά μία εις
έκάστην των κάτωθι φράσεων:

1.—Γέει μέγας ποταμός όν 'Ινδόν καλοῦσι.

2.—Φόρε, μικρόν το φώς σου πρό του 'Ηλίου!

3.—'Ηγόρασα βενετσιάνικον παλιόν καθρέπτην.

4.—Δροσερόν τή 'Αμρούσιον.

5.—Σάας (το όνομα αυτό άρκεί).

Ξύλον 'Απελέκτων

126. Κρυπτογραφικόν

123151678 = Μέγα προτέρημα
2451 = Θεός Αιγύπτιος.
31512 = Γυναικείο όνομα εις την
45231 = 'Ιχθύς. [κοινήν].
542 = Ρήμα.
638 = Τρόπος.
78151 = Γεωγραφικός όρος.
821 = Θεά.

Σέρ Νικ

127. Μικτόν

οι - σπρ - α - θρσ

'Ατίθασος

128. Γρίφος

αγ
αγ δ' αγ αν
μοι αγ αγ
αγ

'Αττικός Ουρανός

Σημ. Αι Λύσεις των 'Ασκήσεων του 1915 έδημοσιεύθησαν όλαι από του προσεχούς θα δημοσιεύονται αι Λύσεις των 'Ασκήσεων του 1916.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Δεν δημοσιεύεται 'Αγγελία όπερβαίνουσα τους δεκαπέντε στίχους και μόνον μία το καθένος εις κάθε φυλλάδιον. — Όπως δέκα το πολύ λέξεις με άλλα στοιχεία δρχ. 500. Πέραν των δέκα λέξεων, 80 δρχ. ή λέξεις με άλλα 50 δρχ. με παχέα και 80 δρχ. με νεφαλαια. 'Ο χωρίς στίχους δρχ. 200.

[B — 61]

ΧΩΡΙΣ ΑΔΛΟ.

Θα δοκιμάξετε χωρίς μεγάλας δυσκολίας την εύχαρηστικήν να λύστε άμέσως αίνιγματα και σταυρόλεξ' χάρις εις το 'Εγχειρίδιον Σταυρόλεξων.

Περιέχει εκτός από οδηγίας για σταυρόλεξ' και πίνακα θεών, ήρώων, συγγραφέων, βασιλέων, φυτών, στρατηγών, ποιητών, νομικών, ζωών, ιατρών, πτηνών, φιλοσόφων, προφητών, ζωγράφων κτλ. Δρχ. 1000. Διάπλαισιον Παίδων ή βελτιοποιήσα 'Ελευθερουδάκη, Σαλιβέρου, Σιδέρη ή γράφτης Κ. Κομνηνών, Ελευσίνους 2 'Αθήνας.